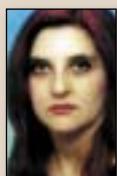

Археологија

Досегашната најстара неолитска населба кај Говрлево е помлада за еден милениум од новооткриената во селото Крупиште.

Заштитните археолошки ископувања ќе продолжат по целата траса на хидросистемот и се очекува да се откријат уште многу артефакти, кои ќе придонесат за културниот идентитет на македонскиот народ.

Пишува: Милева ЛАЗОВА

ЛОКАЛИТЕТОТ "ГРНЧАРИЦА" ВО БЛИЗИНА НА СЕЛОТО КРУПИШТЕ, ШТИПСКО

На локалитетот "Грнчарица" во близина на селото Крупиште случајно, со ископување на канал за цевковод на ХС "Злетовица", беше откриена најстарата неолитска населба во Македонија. Живеалиштето на праисторискиот човек кај Штипско е трета најстара неолитска населба и на Балканот. Остатоци од животот на праисторискиот човек се откриени во Србија и во Бугарија.

"Националната установа, Заводот за заштита на спомениците на културата и Музеј Штип, од основањето па до денес, од крајот на септември почнаа со реализацијата на досега најголемиот проект за заштита на културното наследство. Всушност, станува збор за проектот Заштитни археолошки ископувања на локалитети загрозувани со изградбата на повеќенаменскиот хидросистем 'Злетовица', каде во првата фаза на овие ископувања треба да се истражат 20 локалитети. Во контекст на овие ископувања беше откриен и локалитетот 'Грнчарица' во атарот на селото Крупиште, кој досега не беше регистриран како археолошки локалитет", вели раководителот на ископувањето, штипскиот археолог м-р Трајче Нацев.

Како што понатаму објаснува м-р Нацев, при увидот на трасата, врз основа на површинските наоды, локалитетот хронолошки го смес-

ОТКРИЕНО ЖИ ПРАИСТОРИС

ПОДНО НИВО ОД НЕОЛИТСКА КУКА

туваат во римскиот период, II-III век по Христа. Со досегашните археолошки ископувања, кои сè уште се во тек, а со нив раководи и археологот Трајанка Јовчевска од Музеј на град Велес, утврдено е дека на локалитетот се констатирани два културни хоризонта, од кој едниот II-III век по Христа, а вториот културен хоризонт му припаѓа на неолитот. Дупките во карпа, според експертот за македонската праисторија, Трајанка Јовчевска, се места каде се поставувале колците на колибите за населбата на праисторискиот Македонец. Малку подалеку е откриен каменот на кој првата организирана човечка заедница на македонска територија од кремен ги изработувала орудијата за живот. Врз основа на движниот археолошки материјал, откриената населба претставува најстарата неолитска населба во Република Македонија.

"Со досегашните ископувања се откриени мал број фраг-

менти од садова керамика, што е карактеристика за овој тип населби и голем број камено орудије, кое битно се разликува од досегашните неолитски

ВЕАЛИШТЕ НА КИОТ МАКЕДОНЕЦ

орудија и тоа не само по форма, туку и по големина и истите многу потсетуваат на мезолитските камени орудија. Староста на овие артефакти од камен и керамика, обработени и од неодамна изложени за јавноста во штитскиот Музеј, датираат од пред седум илјади години. Бидејќи сите наоди кои се откриени прв пат се среќаваат на територијата на Македонија, секако дека се од особено значење за целата археолошка наука", додава м-р Нацев.

Според досегашните, првични сознанија, населбата е подигната на карпеста подлога, а куќите биле градени со колци од кои се откриени лежишта во карпата и во плитарот. Со натамошните археолошки ископувања археолозите се надеваат дека ќе бидат откриени уште многу наоди, кои ќе придонесат за поблиско хронолошко определување на населбата.

АЛАТКИ ОД КРЕМЕН

